

הדברת ציקדות בכרם.

תרצה זהבי - שה"מ, פיני סריג, גיא רוזנפלד – לכיש, שרה קוריאט – פקחית.

מבוא.

הציקדות גורמות בכרם למספר תסמינים המשתנים בעיקר בין זני הענבים, נקודות לבנות במקומות בהם הציקדות מצצו את לשד התאים, התקפלות של עלים (בעיקר בתומפסון), הצהבה של שולי העלה (ברד גלוב) ועצירת הצימוח של השריגים. הוכח בעבר שהלבנה משמעותית של העלים פוגעת בהצטברות הסוכר בענבי יין ומהתרשמות נראה שגם עוצמה חזקה של שאר התסמינים פוגעת בהתפתחות הפרי במהלך העונה ובבריאות הגפן בכלל. בשנים האחרונות יש קושי גדל והולך להדביר את הציקדות. יכולות להיות לכך מספר סיבות - התפתחות עמידות באוכלוסייה לחומרי ההדברה כפי שכבר הוכח לגבי התכשיר אקטרה, נדידה של ציקדות מצמחייה שכנה (תרבותית או בר) ו"חידוש" האוכלוסייה בכרם ו/או כיסוי לא מספק של הגפנים בחומרי ההדברה שנובע בחלקו מהחשש לשאריות חומרי הדברה על הפרי. הציקדות יושבות בעיקר על העלים הצעירים באמירי הצימוח, בכרם המודלה במערכת "בית חרושת" חלק גדול מהצימוח הצעיר נמצא למעשה מעל "הגג" וקשה לכסות אותו בחומרי הדברה בריסוס רגיל עם טרקטור. לעבודה המוצעת מספר מטרות:

א. הגדרת הנזק הנגרם מהציקדות בזנים ובמועדים פנולוגיים שונים.

ב. בחינת ההשפעה של ריסוס סביבת הכרם על אוכלוסיית הציקדות

שיטות:

א. הגדרת הנזק.

הוצבו ניסויי הדברה בזנים סופיריור, תומפסון ורד גלוב במושב לכיש. בכל ניסוי הושו גפנים לא מטופלות לגפנים שטופלו באימידקלופריד (קונפידור של חברת לידור) בריכוז גבוה בתחילת העונה (סוף אפריל) או אחרי הפריחה כשהנוף הגיע לגודל מלא – 21 במאי בסופיריור וברד גלוב ו 29 למאי בתומפסון. הניסויים הוצבו בבלוקים באקראי בשש חזרות של שש גפנים. במהלך העונה נערך מעקב אחר אוכלוסיית הציקדות באמירי הצמיחה – 15 אמירים בכל טיפול, חמישה עלים עליונים. ניבדקו מאפייני יבול (גודל גרגר, רמת סוכר, לכלוך על הפרי) וניבחנה רמת הנזק לעלוה ולצימוח.

ב. ריסוס סביבת הכרם.

ניבחרו שלוש חלקות כרם מהזן תומפסון הנמצאות בבקעת מבנה החלקות צר וארוך ומשני צדדיהם שטחי בור. כל כרם (חזרה) חולק לשתיים לאורכו – חצי עם ריסוס שוליים וחצי ביקורת. סמוך לתחילת הלבוב, בצימוח של כ 20-40 ס"מ רוסס פס ברוחב של 10 מטר בשטח הבור הצמוד לטיפולי הריסוס. הריסוס בקליפסו בריכוז ...

בחינת ההשפעה של הטיפולים בוצעה כמתואר לעיל בשורה הקיצונית, הצמודה לשטח המרוסס ובשורה השלישית בכל צד של חלקות הניסוי (40 אמירי צימוח סה"כ לכל חלקה בכל תאריך).

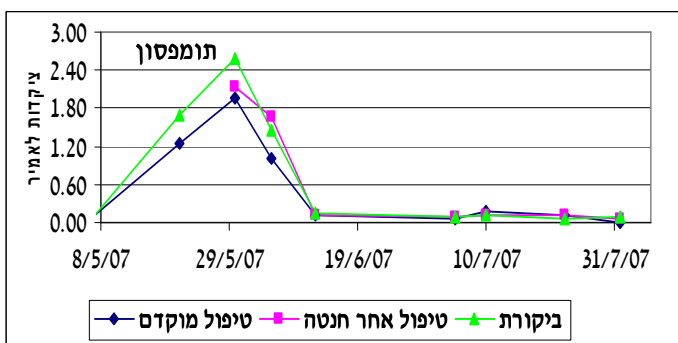
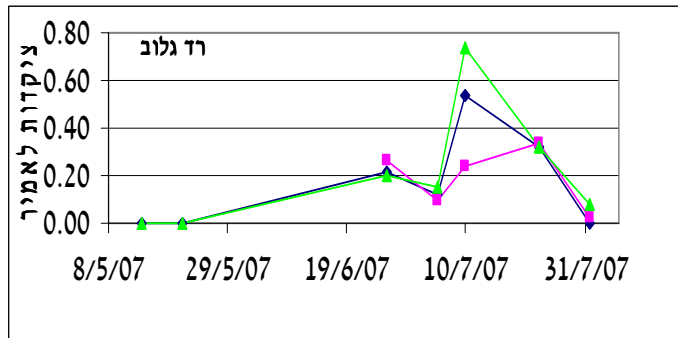
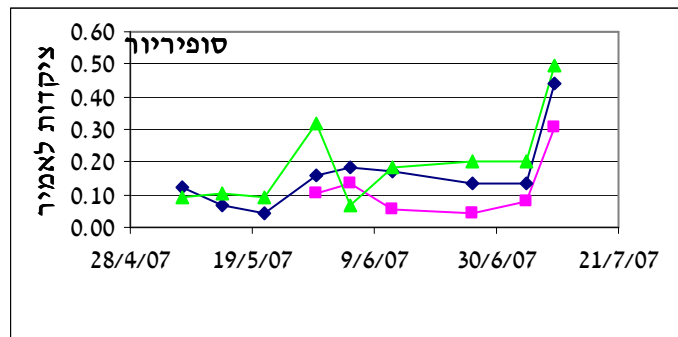
תוצאות.

א. הגדרת הנזק.

גובה אוכלוסיית הציקדות בשלוש חלקות הניסוי בתאריכי הבדיקה השונים מוצג בציור 1. בסה"כ האוכלוסייה נשארה נמוכה בשלוש החלקות במשך כל העונה ובהתאם לא נמצאו הבדלים ברורים בין הטיפולים. האוכלוסייה בביקורת הלא מטופלת היתה גבוהה במעט או שווה לאוכלוסייה בגפנים המטופלות. עם זאת העובדה שלא התפתחה אוכלוסייה משמעותית לא איפשרה בחינה אמיתית של השפעת הציקדות על מדדי הצימוח והפרי.

נתוני היבול בתומפסון, שם הגענו במועד אחד ל 2.5 ציקדות לאמיר מוצגים בטבלא 1 ומראים שלאוכלוסייה כזו אין השפעה על הגפנים. אמנם הגרגר נטה להיות קטן יותר בביקורת הלא מטופלת אך לעומת זאת רמת הסוכר בטיפול זה נטה להיות גבוהה יותר (אף אחד מההבדלים אינו מובהק).

ציור 1: אוכלוסיית הציקדות בשטחי הניסוי.

◆ טיפול מוקדם
■ טיפול אחר חנטה
▲ ביקורת

טבלא 1:

נתוני הבציר בזן תומפסון.

סוכר	משקל גרגר (גרם)	טיפול
18.50	6.31	מוקדם
17.90	6.24	מאוחר
19.34	5.88	ביקורת

ב. ריסוס סביבת הכרם.

לא התפתחה אוכלוסייה בחלקות הניסוי ולכן לא ניתן להסיק מסקנות.

מסקנות:

לא ניתן להסיק ברמה כזו של נגיעות לגבי השפעת הציקדות על הגפן או השפעת ריסוסי הסביבה. יש לחזור על הניסויים בתקוה לאוכלוסייה גבוהה יותר בשנה הבאה.

ג. בחינת ההשפעה של ריסוס שולי הכרם על אוכלוסיית הציקדות על הגפנים.

שיטות:

ניבחרו שלושה כרמים הגובלים בשני צדדים בשטחי בור. כל כרם (חזרה) חולק לשתיים לאורכו לקבלת שני טיפולים – מרוסס וביקורת. בטיפול הריסוס, הצמחייה בשולי הכרם, ברוחב של כ 10 מטר רוססה בסוף אפריל אפריל ב_____.

תוצאות:

בשלוש החלקות לא התפתחה אוכלוסיית ציקדות בחודשים מאי ועד אמצע יוני כך שלא ניתן להסיק מסקנות.